

Алексєєнко Анастасія

студентка юридичного факультету
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Халапсіс Олексій Владиславович

доктор філософських наук, професор,
завідувач кафедри
соціально-гуманітарних дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
(м. Дніпро, Україна)

ТРАНСФОРМАЦІЯ ПОВЕДІНКИ ОСОБИСТОСТІ В МОЛОДІЖНИХ СУБКУЛЬТУРАХ

У сучасному суспільстві досить часто можна зустріти особистість, яка чимось відрізняється від інших. Це може бути інший одяг чи інша зачіска, специфічна поведінка чи незвичайна мова, цікаві погляди на життя чи нейтральне ставлення до всього, що відбувається.

Такий спосіб самовираження з'явився не просто так. Кожна людина, особливо в підлітковому віці, не хоче бути поза увагою. Безперечно, існує такий тип темпераменту, як меланхолік (спокійний, навіть занадто, урівноважений), але кому б не хотілося бути зіркою серед темного нічного неба? Узагалі, усе дуже просто! Достатньо бути собою – і ти вже особистість, не така як усі, але ж ні, ці індивіди (особливо підлітки) полюбляють усе ускладнювати. Кожен прагне виразити свою Я-сторону через незвичайні речі, такі, як дивна зачіска (іноді виходить непогано, але в більшості випадків смішно), обличчя повністю в сережках, однотонний одяг (зачасту лячний).

І тут приходять на допомогу субкультури. Загалом, на нашу думку, субкультура – це певне соціальне угруповання, яке об'єднане тим, що кожен його представник має певні риси, зовнішність та погляди (зазвичай у всіх вони збігаються). Саме вони допомагають особистості «віднайти себе».

Основну частину субкультур складають молодіжні. Саме в таких субкультурах яскраво проявляється трансформація поведінки особистості. У перехідному віці важливо розуміти, що будь-яка поведінка тягне за собою наслідки, які можуть бути як позитивними, так і негативними. Вважаємо, що й самі субкультури поділяються на позитивні, які не несуть шкоди ні оточенню, ні їх представникам, та негативні, які згубно впливають на особистість. Субкультури, особливо молодіжні, повинні допомагати особистості розкритися, знайти свій шлях у житті, а не псувати його необдуманими вчинками.

Із віком потяг до субкультур минає. Як зазначалося раніше, саме в підлітковому віці особистості схильні до неформального способу життя. Належність до однієї із субкультур надає індивіду (учаснику цієї групи) можливість продемонструвати одноліткам і навіть дорослим свої погляди на життя тощо. Психологи стверджують, що тинейджерам узагалі притаманно протиставляти себе дорослим. Кожен має право бути індивідуальним, виражати свої погляди та ставлення до того, що відбувається. Хочемо підкреслити, що важливо виражати саме СВОЇ погляди й інтереси, а не ті, які нам навіюють. Важливо залишатися собою, не шукаючи ідолів, бо їх все одно не існує.

Трансформація поведінки людини відбувається за різних чинників (природних, культурних, політичних і т. д.). Молодіжні субкультури також мають великий вплив на поведінку людини та її розвиток. Перш за все в особистості змінюється ставлення до самої себе (наприклад, самооцінка).

Дослідження свідчать, що неформальним об'єднанням молоді характерні такі ознаки, як слабо виражені структура, інтереси та внутрішні зв'язки. На нашу думку, держава повинна приділити увагу субкультурам, їх розвитку, проблемам, бо багато розумних людей через економічні, політична та соціальні негаразди належать до таких субкультур, не знаходячи собі місця в суспільстві.

У «негативних субкультурах» стало модним вживання наркотиків. Хочеш ти цього чи ні, ти повинен, бо так роблять усі. Багато молодих людей, які потрапляють під вплив таких груп, мимоволі потрапляють у наркотичний полон, інколи навіть цього не знаючи. У деяких молодіжних субкультурах вживання психотропних речовин виступає як певний ритуал прилучення (приєднання) до неї. Причому відмову від такого принципу вживання наркотиків розцінюють як зраду або відхилення від курсу субкультури.

Основний фактор, який привертає увагу молоді до субкультур, – це набуття зовнішніх та поведінкових характеристик, які допомагають особистості начебто виділитися із сірої маси мегаполісу. Навіть те, що представники пропагують свою певну ідеологію, в основному не цікавить молодь, бо для них важливіші зовнішні ознаки – одяг, зачіска, мова, поведінка.